

PATIKA JA KAUTJALA KÜLADE ARENGUKAVA 2020-2025

Kinnitatud üldkoosoleku otsusega 25.10.2020

SISUKORD	1
1. Sissejuhatav kokkuvõte	3
2. Külade kirjeldus ja tänane olukord	4
2.1. Ajalooline taust	4
2.2. Paiknemine	5
2.3. Küla elanikkond	5
2.4. Looduslikud olud	6
2.5. Küla taristu	8
1. TEED JA TÄNAVAVALGUSTUS	8
2. TRANSPORT	9
3. TEHNOVÕRGUD. VESI JA KANALISATSIOON	9
4. TELEFON, INTERNET	10
5. HEAKORD JA JÄÄTMEKÄSITLUS	10
6. KOOSKÄIMISE KOHT	11
7. AJALEHT JA MUUD INFOALLIKAD	11
2.6. Küla majanduslikud olud	12
2.7. Külaelanike koostöö	13
2.8. Küla arengutendentsid	14
2.9 SWOT analüüs: tugevused, nõrkused, võimalused, ohud	16
3. Küla tulevikupilt	17
4. OLULISEMAD VALDKONNAD	18
4.1 TARISTU	18
Valla- ja riigiteed	18
Kergliiklusteed	19
Erateed	19
Tänavavalgustus	19
Bussipeatused	20
Ühistransport	20
Maanteemüra	20
Internetiühendus	21

Vesi ja kanalisatsioon	21
Liiklusturvalisus	22
4.2. KESKKOND JA HEAKORD	22
4.3 ETTEVÕTLUS	25
4.4 KOGUKOND JA SELTSIELU	25
Kogukond	25
Kooskäimise kohad	27
Küla maine ja tuntus	29
5. Tegevuskava	30
TARISTU	30
KESKKOND JA HEAKORD	31
ETTEVÕTLUS	31
KOGUKOND JA SELTSIELU	31
6. Arengukava jälgimine, korrigeerimine	33
LISA 1 Külade asendiplaan Rae vallas ja Patika kaart	34
LISA 2 Arengukava koostamise algatamise koosoleku ja arengukava kinnitamise koosoleku otsused	35
LISA 3 Arengukava küsitluste ankeedid	35
LISA 4 Arengukava küsitluse 2019 vastuste kokkuvõte	35

1. Sissejuhatav kokkuvõte

Käesolev dokument on Rae vallas asuvate pika ajalooga Patika ja Kautjala külade arengukava aastateks 2020-2025. Selle eesmärgiks on panna paika suunad, mis vajavad lähiaastatel tähelepanu ja suunatud tegutsemist, et küla arendustegevused ja investeeringud oleksid kooskõlas elanike vajaduste ja ootustega, samuti on arengukava alusdokumendiks toetuste taotlemisel.

Kuna Kautjala ja Patika küladel on sama külavanem ja eestseisus, on arengukavasse koondatud mõlema küla eesmärgid. Arvesse tuleb võtta, et Patika küla registreeritud elanike arv seisuga 01.10.2020 oli 501 inimest, Kautjala külas aga 16 inimest. Seega on arengukava suures osas Patika küla keskne, kuid võtab arvesse ka Kautjala vajadusi.

Arengukava koostajateks on olnud küla eestseisuse liikmed (aastatel 2009 kuni 2020) ja teised aktiivsed ja kaasamõtlevad külaelanikud.

“Ajatelg”

Esimese versiooni koostasid Margus Vain, Margus Õunpuu, Triin Sepp ja Katrin Väljataga. Esimene küsitlus toimus 2009. aastal, vastajaid oli toona ligikaudu 30 inimest.

Käesoleva versiooni koostamine algas küla uue eestseisuse valimise järel sügisel 2019, läbi viidi uuring elanike arvamuste kogumiseks. Vastajaid oli 43. Uuringu ja olukorra vaatluste põhjal täiendasid ja korrigeerisid arengukava teksti Eva Jaanson, Margus Õunpuu ja Margus Vain. Arengukava mustandit tutvustati 26. jaanuaril 2020 avalikul arutelukoosolekul, osalejate arv 20 külaelanikku. Samuti oli arengukava tööversioon tutvumiseks loetav veebilehel kautjalapatika.ee/arengukava ning kõik ettepanekud olid oodatud meiliaadressile evajaa@gmail.com.

Viimase etapina on küla eestseisuse 10.10.2020 koosolekul vormistatud lõpuni arengukava tegevuskava.

Arengukava on kinnitatud Patika ja Kautjala külade üldkoosolekul 25.10.2020.

2. Külade kirjeldus ja tänane olukord

2.1. Ajalooline taust

Nii Patika kui Kautjala on pika ja omavahel seotud ajaloo külade külad.

Patika (Patricae) küla on esmakordselt mainitud 1241. a Taani hindamise raamatus kui üht vanimat Tallinna Jaani seegile kuulunud maavaldust. Kuni 1549. aastani oli Patikal kaks üksjala kohta, siis tekkis juurde kolmas. Patika küla on ajalooliselt kuulunud Rae mõisale.

Kautjala (Kautel) mõis loodi 17. sajandi lõpul, kui ta eraldati 1694.-1698.a. vahel Rae mõisast. Alates loomisest kuni mõisa-ajastu lõpuni kuulus Kautjala mõis Tallinna linnale. <http://www.mois.ee/harju/kautjala.shtml>

Pärast valdade tekkimisest mõisate aladele kuulus Patika küla Kautjala valla haldusalasse. Valdade liitmisega 1890. aastal sai Rae valla osaks.

1887. aastaks oli Kautjala mõisa 16 talust olid päriseks ostetud 4, rendil olid 33 saunakohta. Esimesed ostetud talud Patikal olid Uustalu, Rätsepa, Suitsu ja Hiio.

1888.a. ehitati Kautjalas uus talumaja "Välja". Rentnik ise vedas materjali ja maksis ka osa ehituskuludest.

1867. aastal ehitati Kautjala valla koolimaja. Esialgu vallakoolina ja hiljem algkoolina toimus seal õppetegevus kuni 1971. aastani.

1918. a asutati Patikal "Ilmarise" seltsi poolt raamatukogu, mis tegutses vanas koolimajas.

1949. a moodustati Patika külas "Töösangari" kolhoos. Seejärel alustati Patika küla keskasula planeerimist. Selle planeeringu kohaselt on rajatud Patikale keskasula elamukvartal ja kultuurimaja hoone, mis mõnda aega tegutses ka koolina. Suurem osa toona planeeritud elamukvartalist on siiski välja ehitamata, samuti staadion jms objektid.

1960ndatel aastatel toimunud kolhooside ühendamise järel kuulus Patika küla Vaida sovhoosi haldusalasse. 1970-80-ndatel oli suhteliselt aktiivne periood, mil Patika kultuurimaja juures tegutsesid mitmed ringid ja korraldati rahvapidusid.

1980-ndate keskel hakati Patikale rajama suvilakooperatiive. Tänapäevaks on Patikal kokku 6 suvilakooperatiivi ligi 200 krundiga, millest paljudele kruntidele on rajatud aastaringseks elamiseks kasutatavad elamud.

1990-ndate aastate alguses lagunes sovhoos ja põllumajanduslik suurtootmine soikus. Sovhoosi lagunemise järel vähenes ka ühiste ürituste korraldamine. Paljud põllumajanduses töötanud inimesed pidid ümber orienteeruma.

1996. a müüdi enampakkumisel Patika kultuurimaja, mis on tänapäeval

erakätes, hoones tegutseb Patika kauplus ja söögituba.

2003. a alustati Kuremäe uuselamurajooni rajamist Vana-Uustalu ja Kuremäe maadele, kokku 69 elamukrunti, millest enamus on tänaseks hoonestatud.

2.2. Paiknemine

Patika ja Kautjala külad asuvad Rae vallas Harjumaal. Patika küla paikneb umbes 17 kilomeetri kaugusel Tallinna kesklinnast ning Kautjala küla asub Patika põhjapiiril. Valla keskus Jüri alevik jääb Patikalt keskmiselt 7 kilomeetri kaugusele ja teine suurem asula Vaida alevik jääb 4 km lõuna poole.

Põhjast piirneb Patika lisaks Kautjala külale ka Aaviku külaga. Idapiir kulgeb mööda Pirita jõge, naabriteks Veskitaguse, Suuresta ja Vaidasoo külad. Lõunas ja läänes on Patikal ühine piir naabervalla Kiili Metsanurga, Lähtse ja Möisaküla küladega.

Patika küla läbib Tallinn-Tartu maantee, mis poolitab küla pindalalt kaheks peaaegu võrdseks alaks. Samuti kulgeb läbi Patika Vana-Tartu maantee. Hea juurdepääs Tallinn-Tartu maanteele muudab piirkonna atraktiivseks nii elanike kui ettevõtete jaoks, kuid paiknemine kahe suure aleviku Jüri ja Vaida vahel ei soodusta Patikale ühiskondlike teenuste loomist.

Elamispiirkonnad on Patikal laiali hajutatud. Lisaks ajaloolistele ja uuematele talumajapidamistele hajaastustuses võib Patikal tuua välja kolm tiheasustusala: küla keskus Tartu mnt viadukti kõrval Mäe teel ja selle ümbruses, kuuest suvilakooperatiivist moodustuv Aedlinn Kiili valla piiril ning Kuremäe uuselamurajoon Veskitaguse küla piiril.

2.3. Küla elanikkond

Patika küla rahvaarv on viimastel aastatel jõudsalt kasvanud, Rae valla elanike registri andmetel seisuga 01.10.2020 elab Patikal 501 inimest ja Kautjalas 16. Võrdluseks oli 2011. aasta algul registreeritud elanikke Patikal 330 ning 2003. aastal ca 180. Tegelikult on külas elanikke rohkemgi, sh suvel Aedlinna suvilakooperatiivides suvitajad, samuti on viimastel aastatel siia kolinud inimeste hulgas palju neid, kes pole end registris arvele võtnud. Osaliselt on põhjuseks sellisel juhul, et töötatakse Tallinnas ja kasutatakse sealseid hüvesid (nt tasuta ühistransport, kooli- ja lasteaiakohad jne).

01.10.2020 seisuga oli Patika küla elanikest 47,7% naised ja 52,31% mehed (Kautjala külas vastavalt 56,3% ja 43,7%).

Vanuse järgi jagunes elanikkond järgmiselt (sulgudes näidatud Kautjala andmed):

Vanuserühm	Inimesi
0-6 aastased	62 (2)
7-18 aastased	88 (6)
19-45 aastased	194 (3)
45-65 aastased	104 (3)
üle 65 aastased	53 (2)

Väikelapsi on Patikal 12,4% ja koolilapsi 17,6% elanikest (lapsed-noored kokku ligi 30%). Tööealisi elanikke on 59,5% ning pensioniealisi 10,6%. 2020. aasta lõpu seisuga on Patika vanim registreeritud elanik 97-aastane ja Kautjala vanim elanik 88-aastane.

Süsteemaatilised andmed küla inimkapitali (inimeste teadmised, oskused, kogemused, suhtumised, uskumused, rahvus) kohta puuduvad. Elanike haridustase ja teadmised on väga erinevad, on nii kõrgelt haritud spetsialiste kui ka lihttöölisi - erinevate ehitusvaldkondade spetsialiste, IT-valdkonna spetsialiste, hulgaliselt raamatupidajaid, professionaalne muusik, jpt.

https://www.rae.ee/rahvastik?fbclid=IwAR37WVqjITWn4pAT3Yjf77QEv2tmC0zGjyhlelemOh19W3eGCp1v_KGhAJA

2.4. Looduslikud olud

Patika ja Kautjala külade pinnareljeef on suhteliselt tasane. Üks kõrgemaid pinnavorme on Patika küla põhjaosas paiknev nn "Katkumägi". Looduslikult asuvad külad mitmete soolade vahel, piirkonda on kollektiivpõllumajanduse aastatel tugevasti kuivendatud.

Patika küla läbib Pirita jõgi, mis kevadel ja sügisel suurvee ajal võib kaldaid üle ujutada kümnete meetrite ulatuses, erakordsetel aastatel on kevadine suurvesi püsinud kesksuveni välja. Jõe kallastel on lammi- ja lodualad. Jõe setetest kujunenud savika pinnase tõttu on kevadeti-sügiseti üle ujutatud madalamad kohad ka jõest kaugemal.

Metsaalasid on suhteliselt vähe, need jäävad peamiselt Patika küla lõuna-lääne osasse ning ka Kautjala külaga piirnevasse põhjaossa. Piirkonna keskosa on suhteliselt lagedam. Olemasolevad metsaalad on üldiselt noored, kuna piirkond on olnud intensiivselt kasutatav põllu-, karja- ja heinamaana. Metsamaa taastumine on eelkõige toimunud endiste põllumajandusmaade võsastumise läbi. Madala metsasuse põhjuseks on elamuehitus ja tööstusparkide rajamine.

Piirkond on elupaigaks paljudele lindudele ja loomadele, nende hulgas mõned ohustatud liigid, näiteks sobivate maastike hävimise tõttu globaalselt ohustatud rukkirääk, sookurg ja kahepaiksed. Patika küla lõunaosa metsaalal asub väike-konnakotka püsielupaik (I kaitsekategooria), piirkonnas elab ka

muid röövlind, näiteks hiireviu ja kõrvukräts. Samas piirkonnas on fikseeritud vääriselupaik VEP nr 154097. Patika küla territooriumile jääb kopraseireala, veel on siin Pirita jõel kaks riikliku keskkonnaseire jaama, kus jälgitakse jõeelustiku seisundit. Lisaks leidub Patikal kodumaiste orhideede käpaliste (nt kahelehine käokeel, vööthuul-sõrmkäpp) kasvukohti.

Tallinna eeslinnade laienemise intensiivsust ja valla üldplaneeringut arvesse võttes on oluline püüda säilitada olemasolevaid metsa-alasid ja takistada nende hakkimist, samuti püüda säilitada viimaste aastakümnete jooksul majapidamiste lähedusse karjatamise tulemusel kujunenud puisniite, mis on erinevate taime- ja loomaliikide elupaigaks, liikumiskoridorideks ja puhveraladeks pealetungiva ehitustegevuse eest. Eluslooduse mitmekesisuse kaitse olgu Patika ja Kautjala külades oluline teema.

Piirkonna õhu kvaliteeti mõjutab Tartu maantee lähedus, samuti on kõrgem õhusaaste ja selle suurem mõju metsale tingitud Tallinna lähedusest. Kohalikke paikseid õhusaasteobjekte Patikal ei ole. Tartu maantee mõjutab keskkonda ka mürasaaste läbi, kuigi see ei tohiks olemasolevate hinnangute alusel ületada kehtestatud piirväärtusi. Otse maantee ääres paiknevatele elamutele on rajatud müratõkkesein.

2.5. Küla taristu

1. TEED JA TÄNAVALGUSTUS

Patika küla läbib Tallinn-Tartu maantee, millelt maha sõitmiseks on rajatud viadukt, samuti Vana-Tartu maantee. Need on riigimaanteed. Musta kattega on kaetud Vana-Tartu maantee, Mäe tee, Nabala tee ja Aedlinna tee. Golfi tee Patika külasse jäävas osas ja Kuremäe elamurajoonis on rajatud asfaltkattega sõidu- ja kõnnitee ning tänavavalgustus. Ülejäänud teed Patika külas on kruusakattega.

Tänavavalgustus on rajatud Patika keskasula elamukvartalis, Patika viaduktist kuni bussipeatuseni ning Aedlinna teel. Golfi teel ja Kuremäe elamurajoonis on tänavavalgustus käivitatud faasidega. Mõne lambi läbipõlemisel jääb pimedaid kohti.

Rae valla arengukava on näinud ette Patika farmi - Kautjala tee rekonstrueerimist alates 2005. aastast, kuid seda pole tänaseni ellu viidud. Hetkel kehtiva Rae valla eelarvestrateegia* kohaselt on Kautjala teele planeeritud tolmuva katte rajamine (pindamine) 2021. aastal.

Viimaste aastate jooksul on rajatud Jüri-Aaviku-Patika kergliiklustee. Kuigi kergliiklustee on valgustusega, kasutatakse seda valmimisest alates väga aktiivselt.

2022 on kavas pikendada kergliiklusteed Patikalt Vaidani (mööda Golfi teed) ja edasi ka Vaida-Aruvalla kergliiklustee.

Plaanid Rae valla kehtivas eelarvestrateegias (objekt, maksumus, teostamise aasta) (*-ga märgitud projekte teostatakse ainult abirahade saamise korral):

Teede projektid

Patika - Vaida kergliiklustee 45 000 - 2021*

Vaida - Aruvalla kergliiklustee 30 000 - 2021*

Nabala tee kergliiklustee 45 000 - 2023*

Tolmuvabad katted (pindamine)

Kautjala tee 80 000 - 2021

Kergliiklusteed

Patika - Vaida kergliiklustee 500 000 - 2022*

Sildade ehitus ja projekteerimine

Veskitaguse 600 000 - 2021

Teede hooldaja on hetkel OÜ Üle. Hooldajad muutuvad vastavalt valla koostatud hangetele.

<https://map.rae.ee/gis/apps/webappviewer/index.html?id=92fb3e49e9ba402281112bdcb4b94bba>

Talvine teehooldus on problemaatiline eriti Aedlinna siseteedel. Valdavalt pole need teedena arvel, vaid on kuulunud erastamisele elamumaana, sisuliselt

puudub nendel maadel tänasel päeval omanik. Osad teedealused maad siiski kuuluvad elanike poolt loodud MTÜ-dele.

Kautjala teel on kasutajaid vähe - peamisteks kasutajateks on endise farmi piirkonna ettevõtted ja selle lähedusse jäävad üksikud talud. Sellest on tingitud vallapoolne vähene huvi panustada tee korrastamisse.

2. TRANSPORT

Paljudes peredes on enam kui üks sõiduautot, suur osa külade elanikest sõidab iga päev Tallinnasse ja õhtul tagasi.

Rae valla siseliinid R3 ja R4 (nn koolibussid) viivad hommikul enne tundide algust Jüri Gümnaasiumi ette ja toovad tagasi pärast kella 14 ja pärast kella 16. Bussipeatuses on koolibussi saabumise eel autodega suur sagimine (lapsi tuuakse bussile), need võivad liinibussi takistada.

Ühistransport Patikalt Tallinnasse tööpäevadel esimene buss 6.04, viimane 23.54, minimaalselt üks buss tunnis, tiipitudidel rohkem. Tallinnast Patikale esimene buss 5.34 ja viimane 23.00. Samad bussid läbivad ka Vaida alevikku. Liinid nt 130, 131, 138, 105 jt. Liin nr 144 Kosele.

Viimasel aastal on paranenud ühistranspordi võimalus Patikalt Jüri alevikku, käimas on otseliinid 134 ja 132a, mis läbivad Patika peatust 5 korda tööpäeva jooksul, alates 7.39 kuni 23.54. Samuti Jürist Patikale alates 7.10 kuni 23.25. Samade liinidega saab sõita ka Vaida alevikku.

3. TEHNOVÕRGUD. VESI JA KANALISATSIOON

Patika keskasula elamukvartali veega varustamine toimub MTÜ-le Patika Veeühistu kuuluvast puurkaevust.

Hajaküla ja Aedlinna majapidamised saavad vee kas lokaalsest puur- või salvkaevudest. Patika külas seni algatatud ja kehtestatud detailplaneeringud näevad ette veevarustuse lahendamist ühisveevärgina lokaalse puurkaevu baasil.

Kehtestatud Rae valla üldplaneering näeb ette Patika külasse ühise vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamist. Samasugused arengud on kirjeldatud ka Rae valla VK arengukavas, kuigi tegevuskavas on pidevalt realiseerimise kuupäevi muudetud. Viimase Rae valla arengukava arutelu koosoleku info põhjal on ette nähtud Aedlinna ÜVK rajamine Elveso kasumi arvelt, seda hetkel pole vajalikul määral. Isikutel on võimalik taotleda liitumist tavakorras. Kuremäe elamurajoonis on rajatud ühine vee- ja kanalisatsioonivõrk ning puurkaev-pumpla, teenusepakkujaks AS Elveso. Ühiskanalisatsioon on lahendatud tühjendatavate mahutite baasil. Kanalisatsioonitrasside defektide korral võib reovesi pääseda pinnasesse/võrgustikku ning põhjustada reostusi Piritas jões.

Muudel tiheasustusaladel paiknevad majapidamised on kanaliseeritud lokaalsete kogumismahutite baasil. Hajaasustuslikes majapidamistes on sobivate geoloogiliste olude olemasolul lubatud rajada imbväljakuid. Seni Patika külas algatatud ja kehtestatud detailplaneeringud näevad ette kanaliseerimist lokaalsete plastmahutite baasil.

Tuletõrjehüdrandid on tänaseks rajatud vaid Kuremäe elamurajooni, kuid nendest saadav veevooluhulk ei ole väidetavalt piisav suurema tulekahju korral.

Tuletõrjevee seisukohalt on probleemaatilisim Aedlinna piirkond, kus ei ole ei hüdrante, ega ka kunagise suvilakooperatiivide planeeringu järgseid tuletõrje veemahuteid - tiike. Lisaks on sealsed tänavad kitsad tuletõrjeautode kiire ligipääsu tagamiseks.

4. TELEFON, INTERNET

Telefoniühendus on suhteliselt hea. Interneti kasutamise võimalus on hetkel osaliselt Telia telefonivõrgu kaudu. Kuremäe elamurajoonis on paigaldatud valguskaabel. Laialdaselt on kasutusel nn internetipulgad.

5. HEAKORD JA JÄÄTMEKÄSITLUS

Küla heakord on võrdlemisi heal tasemel, elanikud hoolitsevad oma kinnistute eest ja vabatahtlikud hooldavad ka ühiskasutuses kinnistuid. Pikaajalise Teeme Ära talgutraditsiooni tulemusel on vähenenud teeäärte prügistamine. Kahjuks tuleb endiselt ette ka erandeid ja pahatahtlikku prügistamist, näiteks Patika bussipeatuses ja paraku ka Kuremäe mänguväljakul ja ujumiskoha lähistel.

Küla olmejäätmete vedaja on Eesti Keskkonnateenused AS.

Külas on avalikud sorteeritud jäätmete kogumiskonteinerid Mäe teel (klaaspakend ja segapakend) ning Jõekääru teel (vanapaber-papp ja segapakend). Planeerimisel on pakendikonteinerite paigaldamine Aedlinna piirkonda. Hetkel ei ole leidunud sobivaid asukohti jäätmemajade rajamiseks Mäe tee ja Aedlinna piirkonda, välja selgitamisel on võimalus rajada jäätmemaja Kuremäe elamurajoonis maasiseste kanalisatsioonimahutite lähedusse. Jäätmemajas võiks olla lisaks pakendile võiks olla ka patareide jms äraandmise koht.

Lähim jäätmeobjekt on Aaviku küla territooriumil paiknev AS Kiviluks ehitusjäätmete ladustamise ala, seejärel Jüri Jäätmejaam. Veel kogumiskohti vt map.rae.ee jäätmemajanduse kaart.

6. KOOSKÄIMISE KOHT

Viimasel kümnendil on suviseks kooskäimiskohaks kujunenud Kure talu koplisse rajatud lõkkeplats. Tänu Kuremäe ujumiskoha aktiivsele kasutuselevõtule on perspektiivikas väliürituste koht ka sealne planeeritav puhkeala.

Kuremäe asumis on rajatud laste mänguväljak, Patika-6 on alustanud Aedlinna mänguväljaku/ühisala rajamist Kivipuraviku teele alates 2020. aastast.

Hetkel külas oma kooskäimise koht siseruumide näol puudub, kuid viimase uuringu tulemustel näeb 66,7% külaelanikest vastanute seast oma koha olemasolu vajalikkust.

Külaseltsile on antud kasutada Vana koolimaja kinnistu ja sellel asuvast majast pool ning seal on tehtud renoveerimiseelseid lammutustöid. Viimastel aastatel on edasised tööd seisnud abikäte puudumise ja teise majapoole naabritest tuleneva mõningase turvariski tõttu. Vana koolimaja on võimalik külaelanike kaasaaitamisel ja projektitoetuste toel kasutamiskorda saada mõne aasta jooksul.

Veel on valla poolt külaseltsi kasutusse antud kinnistud Kuremäe tee 20 (eelpoolnimetatud tulevane Kuremäe puhkeala), Jõekääru tee 30 (Kuremäe asumi mänguväljak), Jõekääru tee 32 (piklik haljasala), Jõekääru tee 14 (nn palliplatsi krunt).

Munitsipaalomandis olevad krundid Patikal ja ka Kautjala külade territooriumil, mida külaseltsil on võimalik perspektiivse nägemuse olemasolu korral lisaks eelnevatele oma kasutusse saada, on Kaupo kinnistu Kautjalas ("Kõlumägi" kõngas ja metsatukk), Muinasasula kinnistu Aedlinna veeres ja Pikametsa kinnistu Vana-Tartu maantee kõrval Korba bussipeatuse lähedal.

Kunagine Patika kultuurimaja on eraomandis, renoveeritud hoones on suur saal, kõrvalsaal, toidutuba ja kauplus. Peamiselt tööjõu nappuse tõttu ei ole omanik olnud huvitatud ruumide külaseltsile kasutada andmisest

7. AJALEHT JA MUUD INFOALLIKAD

Patika ja Kautjala küladel on oma koduleht www.kautjalapatika.ee.

Peamine ja esmane infojagamise vahend on külaelanike e-posti loend.

Facebookis on operatiivse info liikumiseks kasutusel suletud grupp "Kautjala ja Patika külade elanike grupp", kuid sealne info ei jõua kõigi külaelanikeni. 09/10/20 seisuga on sellel grupil 318 liiget.

Olulisema külainfo jagamiseks väljaspoole on kasutusel Facebooki avatud

grupp "Kautjala-Patika külaselts".

Paberkandjal oma ajaleht külal puudub. Kohaliku elu kohta saab informatsiooni 1 kord kuus ilmuvatest RAE SÕNUMITEST, mille väljaandmist ja tasuta kojukannet organiseerib Rae Vallavalitsus Eesti Posti kaudu.

Informatsiooni liigub ka inimeste kaudu suuliselt. Külasse on paigaldatud infostendid (Mäe tee, Aedlinna tee, Korba, Patika bussipeatus), mida kasutatakse samuti infovahetuseks. Infostendide kasutamine, korrashoidmine ja täiendavate stendide paigutamine (nt Kautjala külasse, Kuremäe piirkonda) vajavad veel läbimõtlemit ja süsteemi parandamist.

Lisaks sellele on valda puudutava info allikateks elektroonilised andmekanalid: Rae valla koduleht www.rae.ee ja MTÜ Raekodanik poolt hallatav foorum www.raekodanik.ee.

Varasemate aastate külainfo blogi: <http://patikakyla.blogspot.com/>.

2.6. Küla majanduslikud olud

Patikal tegutseb või on registreeritud hulk ettevõtteid, mis valdavalt ei ole tööandjana külaelanike jaoks olulised. Suuremad ettevõtted on Kauritel, OÜ, Andrese Klaasi OÜ, Mevolmet OÜ jne, samuti on külas talumajandusega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja (FIE Margus Valgma, Kohu talu) ning mahemaasikakasvatajad (Põllumäe viljad). Viimastel aastatel on lisandunud mitmed mikroettevõtted, mis toimivad sisuliselt pereettevõtete kodukontoritena. Seega töötab osa Patika elanikest oma kodukülas. Valdav osa küla tööealisest elanikkonnast käib tööl Tallinnas, osaledes pendelrändes.

Patika keskus tegutseb väike kauplus, kus on võimalik osta esmatarbe toidukaupa. Kaupluse kõrval tegutsev söögituba töötab peamiselt päevasel ajal ja on sellisena orienteeritud piirkonnas tegutsevatele või läbisõitvatele töötajatele, peamiselt ehitajad ja autojuhid. Seal on võimalik kokkuleppeliselt tähistada ka erinevaid sündmusi.

Kohalikku kauplust külastatakse siiski suhteliselt harva. Pigem tehakse ostud Tallinnas (eriti seal töötavad inimesed), Jüris või Vaidas, kus on suuremad poed ja laiem kaubavalik. Viimastel aastatel on lisandunud võimalus tellida kaupa kulleriga koju (Selver, Prisma, Coop). Suurema poe rajamine ei ole otstarbekas.

Kaaluda võib nišitoodete, näiteks kohaliku talukauba turustamist. Patika talunikud müüvad oma kaupa hetkel igaüks eraldi. Lisaks toimuvad talukauba müügid Jüris, Peetris ja ka Vaidas.

Avalikud teenused nagu lasteaed ja kool külas puuduvad, samuti perearstipunkt. Lasteaiad, koolid ja huvitegevus, samuti arstiabi jm teenused

on kättesaadavad lähedal asuvates alevikes - Vaidas ja Jüris, ning ka Tallinnas. Nende teenuste vallasisesse kättesaadavuse parandamise eelduseks on hea ühistranspordi ühendus, seda eriti just vallakeskuse Jüriga. Vanemad inimesed, kes ei pääse kergesti liikuma, saavad perearsti koju kutsuda.

Külas on ka töötuid ning osalise tööajaga hõivatud inimesi. Osalise ajaga töötavate inimeste jaoks on see viimastel aastatel olnud kasvavalt teadlik valik, mida on võimaldanud nn koduettevõtete loomine. Töötuse põhjuseid võib olla väga erinevaid, alates 2020. aasta koroonaviiruse leviku põhjustatud majandusraskustest, kuni vähese kvalifikatsiooni ja töölkäimise harjumuse puudumiseni, sh alkoholiprobleemid. Töötute üks võimalik rakendus oleks ajutistel töödel (heakorratööd jms).

2.7. Külaelanike koostöö

Juba kümmekond aastat on külaelanike koostöö väljendunud heakorralgute ja ühise jaanipäeva korraldamises. Samuti on ühiselt osaletud Rae valla külade päeval ja Rae valla mängudel ning kohalikel sõpruskonna traditsioonidel nagu aastavahetus Patika sillal või Vabariigi Aastapäeva hommikune tähistamine Toompeal.

Kui Aavikule planeeriti ringrada, asutasid aktiivsed külaelanikud koos naabervalla Kiili Mõisaküla küla elanikega Kodurahu seltsingu, mis esitas planeeringu kohta hulgaliselt põhjendatud küsimusi ja ettepanekuid ning saavutas ka maakondliku keskkonnateenistuse suurema tähelepanu. Ringraja ehitamisest loobuti.

Küla keskkuses elavad inimesed asutasid enda piirkonna veeprobleemidega tegelemiseks MTÜ Patika Veeühistu, mille kaudu hallatakse ühiselt puurkaev-pumplat ja jaotusetorustikke Patika küla Mäe teel.

2009. a asutatud Kautjala-Patika külaseltsi kaudu on koostatud erinevaid projekte ja leitud rahastusi kogukonna ja selle koostöö vajaduste paremaks rahuldamiseks. Külaseltsi projektide kohta loe informatsiooni siit: http://www.kautjalapatika.ee/moodul.php?moodul=CMS&Komponent=Lehed&id=60&m_id=207

2011. aastal loodud Patika külakoor, mille lauljate seas on Patika elanikke hetkel umbes kolmandik, on teinud koostööd Vaida põhikooliga ja alustanud koostööd Rae koolimajaga Vaskjalas, saades tasuta kasutada ruume harjutustegevuseks. Samuti on Patika külakooris laulmas inimesi mujalt Rae vallast (Jüri, Vaida, Vaidasoo, Aaviku jm).

Kuremäe elamurajooni on elama asunud sarnaste kokkupuutepunktidega inimesi (kooliealiste lastega pered jne) ning on korraldatud ühiseid ettevõtmisi (kohvikud, lasteüritused), samuti hooldatakse külaseltsi kasutuses olevaid

kinnistuid, sh mänguväljakut ja jõeäärset ujumiskohta.

2020. aastal toimus esimene Patika kogukonnakohvikute päev, millel osales 10 kohvikut või müügipunkti ja külastajaid oli rohkelt, sh väljastpoolt koduküla. Kohvikupäeva raames koguti ja annetati külaseltsile 343 eurot Vana koolimaja korrastamise heaks.

Kuna Patika-Kautjala elanikkond on piirkonniti väga hajutatud (Patika keskus, hajaküla ehk talud, Aedlinn, Kuremäe, Kautjala küla), on laiem omavaheline läbikäimine harvem ja juhuslikuma loomuga. Külas on palju neid inimesi, kes eelistavad nautida koduseinte vahel olemise turvalisust ja eraldatust. Tuleb leida võimalusi inimeste ühisosa suurendamiseks ja läbikäimise ergutamiseks, aktsepteerides ka mitteosalemise soove.

Avatud soovime olla koostööle Veskitaguse külaga, mis sovhoosi ajal oli üks osa Patika külast, samuti teiste Pirita jõe äärsete Rae valla küladega. Kautjala külas paikneva Kõlumäe kasutuselevõtmiseks väliürituste alana on plaanis arutelud Aaviku küla ja Rae Kultuurikeskusega.

Ühiste teede arendamise nimel tuleb arendada koostööd ka Kiili valla Metsanurga külaga.

2.8. Küla arengutendentsid

Küla registreeritud elanike arv vaadeldaval perioodil tõenäoliselt mõõdukalt kasvab. Seda soodustab laiemas plaanis jätkuv rahvastiku koondumine Tallinna ning Harjumaa piirkondadesse, samuti olemasoleva elamumaa potentsiaali kasutamine. Näiteks novembris 2019 oli Kuremäe piirkonna detailplaneeringus ettenähtud 69 krundist veel 10 tühja krunti ning mitu valmis ehitatud maja veel elaniketa/müügis. Elanike kasvu suunavad ka Aedlinna piirkonna suvilate ümberehitamine aastaringseks elamiseks ja juba kehtestatud uuselamupiirkondade detailplaneeringud.

2020. aasta seisuga detailplaneeringute info (täpsem info Rae valla detailplaneeringute kaardilingil, vt loetelu all.):

Kehtestatud detailplaneeringud: Jaki, Väljakraavi, Keldrimäe, Põllu, Kasteheina, Käbiheina, Ammuta

Algatatud detailplaneeringud: Kruusi, Kruusiaugu, Mäe II, Pikusta, Tänavapõllu, Vana-Uustalu, Ärdla, Kivita

Taotletavad detailplaneeringud: Maamõisa, Altmõisa, Männimõisa, Kasesalu

Avalikustatud detailplaneeringud: Urba

Ajutiselt peatatud detailplaneeringud: Väljapere, Väljapõllu, Kevade, Karja, Kevade-Põllu

<https://map.rae.ee/gis/apps/webappviewer/index.html?id=234f9ff842cf4fb9a1153385b406fc39>

Tallinna lähedusest tingitud elamuehituse kasv muudab traditsioonilist küla struktuuri ning seab uusi nõudmisi elukeskkonna ning sotsiaalse lävimise

kujundamisele, mis arvestab nii varasemate traditsioonidega kui uuenenud oludega.

Elanike kontsentreerumine mingisse piirkonda võib suurendada kuritegevust. Loodud on Patika Keskuse Naabrivalve sektor. Sektori loomise plaane on peetud ka Kuremäe elamurajoonis.

Küla arengu planeerimisel tuleb arvestada järgmiste õigusaktidega:

Arenguid on kirjeldatud Rae valla üldplaneeringus, Rae valla arengukavas 2016-2025 ja Rae valla veevarustuse ja kanalisatsiooni arengukavas 2017-2028.

https://www.rae.ee/documents/823250/15820815/RAE_Seletuskiri170511.pdf/42a4cccb-1030-479b-92fc-6ad775b15610

Keskkonnakaitseliselt reguleerivad looduskaitseseadus ja veeseadus, mis määratlevad ära ehituspiirangud.

Valla omandis olevate kinnistute andmine küla kasutusse on fikseeritud valla ja külaseltsi vahel sõlmitud lepingutega.

2.9 SWOT analüüs: tugevused, nõrkused, võimalused, ohud

Tugevused: - Lähedus tõmbekeskustele (Jüri, Vaida) ning Tallinnale - hea ligipääsetavus (Tartu mnt) - Pirita jõgi - Külas elab palju tegusaid inimesi, noorte perede lisandumine viimastel aastatel - Suhteliselt turvaline elukeskkond - <i>peetakse ühiselt jaanipäeva</i>, osaletakse talgutel - tegutsev Kautjala- Patika külaselts nt projektitoetuste taotlemisel - On säilinud üksikud põllumajandusega tegelevad talumajapidamised, - külaseltsi kasutusse on antud ühiskondliku sihtostarbega maad	Nõrkused: - Puudub külaelanike kooskäimiskoht - Puudub korralik tsentraalne vee- ja kanalisatsiooni võrk - Maanteeäärsete elamute juures puudub müratõke - Külas elab suhteliselt palju siia registreerimata inimesi - Palju hooajalisi elanikke (suvitajad) - Puudulik infrastruktuur endiste suvilate (nn. Aedlinna piirkonnas). - Puudulik info levik ja tagasiside - Puudub ühtne ettekujutus küla tulevikust, üskõiksus - teatud teede halb olukord. - lahendamata aedlinna siseste teede omanikuküsimus - tänavavalgustuse puudumine mõnel pool - Vanade ja uute elanike integreerumine, ühiste huvide sõnastamine
Võimalused: - Linnaläheduse integreerimine maapiirkonna võimalustega - puhkemajandus, loodusmatkad, põllupidamine - Külaseltsi uute liikmete kaasamine - Jõeäärsete üldmaa sihtotstarbega maade korrastamine ja kasutuselevõtt - Külaseltsi poolt osutatavate teenuste väljatöötamine - Palju söötis maid - Jõeäärse alal matkaraja ja puhkevõimaluste arendamine - Keskkonnasäästliku ettevõtluse korraldamine - Seltsimaja avamine Vana koolimaja kinnistul, muudele külaseltsi kasutusele antud kinnistutele otstarbekad rakendused välja töötada	Ohud: - Vähene omavaheline integreerumine ja koostöö, mis ei võimalda eeldusi realiseerida - Kuritegevuse levik linnast maale - Tallinna lähedus - Elamuehituse planeerimine põllumajanduslike maade arvel - „Uute” ja „vanade” külaelanike vastuolud - Omavalitsuse vähene huvi piirkonna infrastruktuuri arendamiseks

3. Küla tulevikupilt

Patika ja Kautjala külad on turvaline, tasakaalustatud ja kvaliteetne elukeskkond nii olemasolevatele kui ka tulevastele elanikele. Kodukanti tuntakse, kasutatakse siinseid võimalusi nii vaba aja veetmise kui praktiliste vajaduste katmisel. Piirkond on väärtuslik rohealana ja tänu hajutatumale asustusele, nagu tuleb välja ka Rae valla arengukavast ja Eesti väikeasulate uuringust.

Keskne asupaik vallas, hea ligipääs põhimagistraalidelt ning Pirita jõega piirnemine on leidnud kasutust ettevõtluse, loodus- ja veematkade, tervisespordi ning muude vaba aja veetmisega seotud valdkondade edendamisel.

Tänu Patika külakoori järjepidevale tegutsemisele ning tegevuste käivitamisele renoveeritud Vanas koolimajas on Patika tuntud kultuuripesana koduvallas, Harjumaal ja ka üle Eesti.

Maakonna ning valla lõikes ollakse hästi esindatud ja nähtavad ning toimiv koostöö ühendab kohalikke elanikke valla ja maakonna teiste piirkondade elanikega läbi ühiste ürituste, ettevõtluse ja laiema teadlikkuse. Kodukandi mõiste on tänu koostööle muude piirkondadega laiem ning vastav teadlikkus võimaldab kaasata Patika elanikke teiste piirkondade võimaluste kasutamisesse ja ka vastupidi.

Uute elanike lisandumisega peamiselt Kuremäe elamurajooni ja Aedlinna piirkonda lisatakse panus täieneva ning suhteliselt nooremapoolse rahvastiku ning sellega kaasneva oskusteabe, kontaktide ja võimalustega. Hetkel veel arenemisjärgus piirkonnad on küpsenud olemasolevate majapidamiste ning ühiskondlike maade korrastamise, kohalike vaba aja veetmise võimaluste tekkimise ning osalemisega küla, valla ning maakonna piires korraldatavatel üritustel.

Ligikaudne ajajoon

2020 - jätkatakse vaba aja veetmiseks vajalike mänguväljakute ning muude ühiskondlike platside rajamist, avatakse haagissaun ujumiskohal tervisespordi edendamiseks, sh populaarsust koguv talisuplus; tehakse ettevalmistusi Vana koolimaja renoveerimise alustamiseks (rahastustaotlused); käivitatakse kogukonnakohvikute projekt.

Alates 2021 - alustatakse Vana koolimaja renoveerimist seltsimajaks (rahastuse saamisel); arendatakse Kuremäe puhkeala; viiakse läbi probleemkohtade kaardistamisi, tehakse koostööd vallavalitsuse ja vee-ettevõtja Elvesoga.

2023 - Vana koolimaja võetakse aktiivselt kasutusele seltsimajana; alustatakse nn kultuuriküüni planeerimist Kõlumäele Kautjala külas.

2025. aastaks - lapsed ja noored on pidevalt kaasatud küla tegemistesse ja üritustesse ja neil on kujunenud kogukonnatunne; kasvanud on täiskasvanud külaelanike omavaheline läbikäimine.

4. OLULISEMAD VALDKONNAD

4.1 TARISTU

Ohutu ja säästliku liiklemise ning hädaabi operatiivse kohalejõudmise tagamine, parema ühistranspordikorralduse võimaldamine.

Tänapäeva nõudmistele vastavad elutingimused (elekter, vesi, kanalisatsioon, internet), kaugtöö võimaluste soodustamine.

Keskkonnareostuse riskide vähendamine.

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Valla- ja riigiteed			
Kruusateede lagunemine ebapiisava hoolduse tõttu, sh Kautjala tee (valla tee): a) põhjapoolne lõik Vana-Tartu mnt - Kautjala mõis b) lõunapoolne lõik nn farmide vahelt taludeni	Tagada nõuetekohane teede hooldus, teostada järelvalvet Vana-Tartu mnt seisukorra üle Pikemas perspektiivis kõik küla avalikud teed tolmuva alla	90% valla- ja riigiteid on kaetud tolmuva kattega Kaardistatud probleemsete teelõigud, toimib koostöö nende lahendamiseks	Elanikele teavitada teehooldajate kontaktandmed, samuti erateede talihoiduse info Probleemsete teelõikude kaardistamine Kautjala tee põhjapoolne lõik (a) tolmuvaaks 2021 (Rae valla EAStrat) Kautjala tee lõunapoolse lõigu (b) teemal koostöö vald-ettevõtte-elanike tee korrastamise lahendamiseks
Teeoludest tingitud liiklusohud, sh vajunud truup Kuremäe tee alguses	Korrastada autode jaoks ohtlik vajunud truubiala	Truup on taastatud ja liikumine turvaline.	Palve vallale korrastada vajunud truubiala Kuremäe tee alguses koos Veskitaguse silla ja tee ehitusega

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Kergliiklusteed			
Nabala teel jalakäijate ja jalgratturite liiklemine ohtlik (tee pime ja kitsas), samuti Patika-Vaida suunal	Jalakäijate ja jalgratturite liikumine avalikel teedel on turvaline ja ohutu	On rajatud kergliiklustee Patika keskusest Aedlinna teeni st. Rae valla piirini Kiili vallaga, samuti Patika-Vaida kergliiklustee	Leppida kokku teetööde prioriteedid Valla teavitamine teema aktuaalsusest elanike jaoks
Erateed			
Erateede talvine hooldus (Aedlinnas jm) problemaatiline	Tiheasustusalal olevad teed on valla omandis ja heakorrastatud	Aedlinna erateed on korrastatud ja vallale üle antud ja neid hooldatakse regulaarselt	Erateed korrastada ja anda vallale üle või taotleda talihooldust. Teavitada valda koostöö vajadusest Aedlinnas erateede korrastamiseks seaduslikel alustel. Muuhulgas jälgida lahenduseni jõudmist Patika-6 teehituse arвете tasumisel.
Tänavavalgustus			
Puudub täpne ülevaade, kus on tänavavalgustuse olemasolu hädavajalik Vältida liigset valgusreostust	Tänavavalgustust on nii palju vajalik ja nii vähe kui võimalik.	Rajatud-rajamisel on hädavajalik tänavavalgustus, kuid välditakse linnalikku valgusreostust	Vajaduste kaardistamine. Suhtlemine valla ja riigi esindajatega, ühiste tegevuste kavandamine ja koostöö taristu seisukorra jälgimisel
Soovitakse valgustust Patika-6 sissesõiduteele (kaasrahastusega)	Teelõik on valgustatud	Ohutu liiklus	Patika-6 teetööde plaani tänavavalgustuse lisamine ja koostöö vallaga

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Bussipeatused			
Bussipeatused ei paku kaitset ilmastikuolude eest, pimedad	Bussipeatuses bussi ootamine on turvaline ja mugav, võimalusel ka valgustatud	Bussiootajatel on võimalik saada kaitset ilmastikutingimuste eest	Koostöö Maanteeametiga/ vallaga varjupakkuvate bussipaviljonide paigaldamiseks, bussipeatuste valgustuse koostöölastuamiseks (päikeseenergiaga, liikumisanduriga)
Aedlinna teel raskemates ilmaoludes jala liiklemine koolibussi peatuseni raskendatud	Soovitakse taastada koolibussi peatus Aedlinnas Kukesene teel Tulevikus perspektiivselt koolibussi peatus Golfi teele Kuremäele tee ristmiku lähedale	Turvalisem ja mugavam tee koolibussile/koju	Esitada pöördumine vallale soovitud bussipeatuste kohta Seoses bussi ümberpööramise vajadusega uurida vallalt võimalust pikendada Kukesene tee Nabala tee välja
Ühistransport			
Linna suunal sõitvates bussides reisijad tipptundidel seisavad; bussiühendus valla keskusega ei rahulda vajadusi.	Parandada ühistranspordi kasutusmugavust (a) tipptundidel (b) valla keskusega	Ühistranspordi kasutamine on elanike seas atraktiivne alternatiiv autosõidule	Vajaduste kaardistamine, info edastamine ühistranspordi korraldajatele
Maanteemüra			
Tartu maanteele lähedal asuvate majapidamiste territooriumil (Mäe teel jt) on arvatavalt normidest kõrgem müratase	Elamualade müratase ei ületa nõuetega kehtestatud piirmäärasid	Müratasemed problemaatilistel aladel on kaardistatud ja teostatud vastavad kaitsemeetmed müratasemete piiramiseks.	Maanteeameti järjepidev teavitamine Mürataseme mõõdistamise tellimine

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Internetiühendus			
Aedlinna piirkonnas, aga osaliselt ka mujal puudub kvaliteetne ja kiire internetiühendus	Piisavalt kiire ja vajaliku andmemahuga internetiühendus kõigile majapidamistele, kes seda soovivad.	Soovijatel olemas kvaliteetne internetiühendus valguskaabliga	Suhtlemine Teliaga ja erinevate teiste teenusepakkujatega Internetiühenduse soovijate kaardistamine
Vesi ja kanalisatsioon			
Olematu ja puudulik kanalisatsioon Aedlinna ja Mäe tee piirkonnas. Vald andnud ülesande Elvesole teostada tekkiva kasumi arvelt, pole tegutsetud.	VK süsteemide parendamine vastavalt Rae valla ÜVK arendamise kavale 2017-2028 https://www.rae.ee/documents/823250/15820815/RAE_Seletuskiri170511.pdf/42a4cccb-1030-479b-92fc-6ad775b15610 Pikas perspektiivis reoveepuhasti Kuremäe teele võimsusega vastu võtta ka Aedlinna reovesi, samuti Kautjala ja Patika arendusprojektide reovesi.	Aedlinnas rajatud ühine veevarustuse ja kanalisatsioonivõrk, Mäe teel lahendatud kanalisatsiooni-probleemid	Suhtlemine vallaga/Elvesoga VK probleemide lahendamise teemadel
Vee kvaliteet salvkaevudes ebaühtane, reostusrisk	Puhas joogivesi kõigis majapidamistes	Majaomanikele sobiv ja jõukohane joogivee saamise võimalus on tagatud	Kaardistada probleemi ulatus, konsulteerida omanikega joogivee parendamise erinevate võimaluste osas
Mäe teel sadevee drenaažitorud	Likvideerida uputuste põhjus	Uputusi ei esine	Probleem esitatud vallale - vajalik

lagunenud, ummistuse tõttu viimase maja keldris uputab Baasi tee äärne kraav võsastunud			drenaažitorude vahetus Samuti Mäe tee elanike koostöö elamukruntidele jäävate torude osas
Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Liiklusturvalisus			
Elamurajoonis lapsed mängivad sõiduteel	Lastele ja täiskasvanutele ohutu elukeskkond	Kasvanud on igas eas elanike teadlikkus ja teemärgistus pälvib võõraste tähelepanu	Liiklusturvalisuse koolitused jalgrattaga/rulaga, liiklemiseks tänaval, kergliiklusteel, helkurite kasutamine
Piirkiirusest kinni pidamine Nabala teel, Kuremäe rajoonis	Lastele ja täiskasvanutele ohutu elukeskkond	Liikluskultuur on paranenud, kehtestatud piirkiirustest peetakse kinni. Liiklemine on turvalisem	Ohtlike kohtade kaardistamine ja koostöös vallaga teekünniste ja/või teemärgistuse rajamine Alternatiivina teede 30 ala jt oluliste meeldetuletuste joonistamine
Kihutamine Vana-Tartu maanteel Patika liiklussõlme piirkonnas Teede ristumine Tartu mnt liitumisel Vana-Tartu mnt-ga (1. liigi tee ja 2. liigi tee ristuvad)	Ohutum liiklus Patika liiklussõlme piirkonnas	Viadukti piirkonnas ei kihutata Probleem sai Maanteeameti poolt lahendatud sügiseks 2020.	Kiiruspiirangu märkide taotlemine Maanteeametilt. Teavitustöö.
Vana-Tartu mnt teemärgistus pimedal ajal kohati ebaselge.	Tee asukoht paremini märgatav, selgem liikluskorraldus	Liiklemine on turvalisem	Talvetingimustes paigaldab ajutised helkurpostid tee hooldaja.

4.2. KESKKOND JA HEAKORD

Tasakaalustatud looduslik elukeskkond võimaldab kodu lähedal aktiivselt puhata (võimalus käia kalal, jahil, marjul, seenel või lihtsalt metsas jalutamas ja ennast seeläbi emotsionaalselt laadida). Korrastatud elukeskkond tõstab inimeste eneseteadvust ja uhkust oma kodukoha üle. Liigne tiheasustusalade rajamine likvideerib paikkondlikud looduslikud puhkealad ja elukeskkonnad.

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Keskkonnamõtjude tunnetamise oskuse ja adekvaatse nägemuse puudumine	Küla eestvedajad mõistavad keskkonnamõtjuseid ja oskavad neid arvestada küla arengu planeerimisel ja hindamisel	Koduküla on jätkuvalt looduslik paik	Paluda keskkonnamõtjude alast teavitust või koolitust spetsialistilt.
Linnastumise pealetung	Teadlik roheline mõtteviisi hoidmine ja rohealade säilitamine	Koduküla on jätkuvalt looduslik paik	Koostöö ja osalemine planeerimis-tegevustes, et kaitsta küla keskkonda kahjustavate tootmis- ja äriettevõtete rajamise eest külasse ja naabrusesse Istutustalgud - planeerimine ja teostamine
Noorte hoolimatus või vähene teadlikkus loodushoiust	Kasvatada laste-noorte teadlikkust keskkonnahoiuks	Koduküla on jätkuvalt looduslik paik	Lastegrupi töö talgupäeval
Korrastamata haljasalad, küla kasutusse antud kinnistute hooldamine	Saavutada küla esteetiline välisilme, säilitades maksimaalselt looduslikku olukorda	Küla jätab kena ja hoolitsetud mulje, siinseid avalikke haljasalasid kasutatakse aktiivselt	Kuremäe puhkeala (sh loodusraja) ja muude ühiskasutatavate alade planeerimine, rajamine ja hooldamine

			Küla valduses olevate kinnistute niitmine vabatahtlike poolt
Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Pole piisavalt avalikke kogumiskonteinereid sorteeritud jäätmete äraandmiseks. Juhuslikud prügistamised (bussipeatus ja teeääred)	Teadlik jäätmemajandus, ei prügistata avalikke kohti Avalikud kogumiskonteinerid sorteeritud jäätmetele, pakendikoti programm	Külas on piisavalt eri liiki jäätmete konteinereid, mis soodustavad jäätmete liigiti kogumist ja äraandmist	Konteinerid Kuremäele ja Aedlinna Prügi sorteerimise põhimõtete teavitamine elanikele Jäätmemajade rajamine
Kohatine rahulolematus üldisest heakorrast kinnipidamisega.	Viia elanikud kurssi vallas kehtivate heakorrareeglitega, vähendada elanike kaebusi üksteise peale.	Elanikud ei sega üksteist elutegevusega	Teavitus: Rae valla heakorraeeskiri: https://www.riigiteataja.ee/akt/427082015012
Võsastunud kraavid kasvavad umbe	Kraavid on hooldatud	Drenaažikraavid toimivad	Omanikele meeldetuletus hoolduskohustusest

Valla territooriumil tegutsevad jahimeeste seltsid, kuhu kuuluvad ka Patika küla elanikud, kannavad hoolt metsloomade ja nende looduslike elupaikade eest, mis seoses Tallinna lähiümbruse linnastumisega kahjuks loovutavad aasta aastalt oma territooriumi inimestele.

4.3 ETTEVÕTLUS

Soovime olla avatud väikeettevõtlusele, kaitsta koduküla keskkonda kahjustavate tootmis- ja äriettevõtete rajamise eest külasse ja naabrusesse, säilitada oma nägu maapiirkonnana ja kaitsta linnastumise eest.

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Koostöö külas tegutsevate ettevõtetega, sh toetus rahaliselt või muu abiga, noortele töövarjupäev vm ettevõtte tutvustus	Jõuda kahepoolse koostööni küla ja kohalike ettevõtete vahel	Mõlemapoolne rahulolu	Kontaktide loomine ja koostöövõimaluste väljaselgitamine
Ettevõtted soovivad osaleda talgupäevadel, kuid puudub info võimaluste kohta Patikal/Kautjalas	Rakendada vabatahtlikke abitööjõude	Olemas koostööpartnerid	Koostada talgute plaan ja teavitada talgulehel ning valda

4.4 KOGUKOND JA SELTSIELU

Aktiivne seltsielu ja külaelanike omavaheline suhtlemine aitab kasvatada kogukonnatunnet ja soodustab ühiste tegevuste kavandamist, mille tulemusel tugevneb küla identiteet. Samuti paraneb turvatunne ja väheneb seadusrikkumiste risk.

Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Kogukond			
Toimub pendelränne Tallinnaga, see vähendab soovi osaleda	Muuta kohalikus seltsielus osalemine atraktiivsemaks	Järjest rohkem leitakse tegevust kogukonnaelus	Tasakaalukas teavitustöö võimaluste kohta

kogukonnaelus			
Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Külaelanike vähene koostöö külaseltsiga ja omavahel	Atraktiivsete võimaluste loomine kõigil külaelanikel ühisüritustes kaasalöömiseks, leida viise selle soodustamiseks, pakkuda välja "midagi uut", samas respektides soovi jääda kõrvale Kasvatada noortest uus "patiklaste - kautjalakate" põlvkond, kes on huvitatud oma kodukoha käekäigust ja seltsielust	Külaseltsiga on liitunud või tegevusega seotud rohkem inimesi Noored on kogukonna aktiivsed liikmed	Mitmesuguste ühisürituste korraldamine (Lasteüritused, laadad, külapäev jne) Noorte teadlik kaasamine
Kõik elanikud ei ole end siin registreerinud, maksuraha ei laeku valda ega nn pearaha külasse	Suurem maksutulu võimaldab rohkem panustada kogukonna ja piirkonna arengusse	50% Aedlinna piirkonna majapidamistest oleks elanik(ud) Rae valla registris	Viia läbi küsitlus ja selgitada välja, kas/miks ei ole registreerunud. Püüda selgitada välja, kuidas motiveerida elanikke end kodukülasse/valda sisse kirjutama.
Eakate kaasamine (ja meelespidamine)	Eakad on tervemad ja aktiivsemad.	Eakatel on võimalus regulaarseks suhtlemiseks	Korraldada vähemalt septembris Vanavanemate päeva üritus Seltsimaja valmimisel käivitada regulaarsed eakate kokkusaamised
Kuritegevuse oht arenevates	Piirkond on turvaline	Vara ja inimeste vastaste kuritegude	Olemasoleva naabrivalvesektori

elupiirkondades		arv on vähenenud 50% võrra, samuti tulekahjude ja muude sarnaste varakahjude arv. Naaber aitab silma peal hoida. Naabrid suhtlevad rohkem omavahel.	kogemustest õppimine Koosolekud uute sektorite loomiseks Naabrivalve uute sektorite loomine ja käivitamine
Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Kooskäämise kohad			
Puuduvad <u>siseruumid</u> kooskäämiseks ja üritusteks (koosolekud, kontserdid, huviringid, töötoad, tantsuõhtud, muud koosviibimised, vajadusel perioodiline juuksuriteenus jm)	Rajada "oma koht" külaelanike kooskäämisteks ka külmal ajal ning ringitegevusteks kodu lähedal	Seltsimajas on võimalik korraldada koosolekuid ja üritusi, toimuvad regulaarsed tegevused	Vana koolimaja renoveerimise planeerimine ja teostamine Suhelda vallaga alternatiividest (nt Pikametsa kinnistu vm) Projektitaotluste esitamine finantseerimiseks
Lõkkeplats kooskäämiseks asub eramaal (Kure koppel)	Vältida olukorda, kus omandisuhete tõttu ei ole võimalik kasutada lõkkeplatsi, leida alternatiivseid kohti küla lõkkeplatsile Vajadusel taotleda munitsipaalmaad vallalt/riigilt	Külal on lõkkeplats, mis ei sõltu suhetest eraomanikuga	Kokkuleppe sõlmimine Kure kopli lõkkeplatsi kasutamiseks küla ürituste jaoks Kõlumäe (või Kuremäe puhkeala) väljaarendamine väliseks kooskäämiskohaks
Külaseltsi kasutusse on antud kinnistud, mis ei ole väljaarendatud ega kasutusel	Kinnistute rakendamine	Kinnistud on asjakohaselt kasutusel või tagastatud vallale	Kinnistute planeerimine - rajatised, haljastus, teostamine ja edasine hooldus Kokku leppida niitmiskord

Vald on valmis andma külaseltsi kasutusele veel munitsipaalmid	Külade piirkonnas asuvate munitsipaalmaade väljaarendamine küla/valla elanike kasutamiseks	Kõlumäel on külalplats, kultuuriküün, kus korraldatakse üritusi koostöös Rae Kultuurikeskusega, kõrval metsatukas loodusrada	Kaupo kinnistu "Kõlumäe" planeerimine Aedlinna elanikel arutleda Muinasasula kinnistu kasutuselevõtu soovi
Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Puuduvad sportimisvõimalused , samuti mänguala (nn tõuksi- ja turnimisplats) suurematele lastele, suusarajad-kelgumägi	Rajada sportimisplatsid, väljõusaal jmt küla valduses olevatele kinnistutele	Külaelanikel on võimalik tegeleda tervisespordiga kodukülas, sportijate hulk kasvab. Suurematel lastel on oma ala kooslemiseks ja tegevusteks.	Võrkpallivõimalus Kuremäe puhkealale elanike vahenditest Spordialade ja noorteala planeerimine Projektitaotluste koostamine ja esitamine finantseerimiseks Ühised ehitamised talgute korras
Aedlinnas puudub laste mänguväljak		Lastel on ühine koht koosviibimiseks ja mängimiseks	Koostada mänguväljaku projekt (Patika-6) Projektitaotluste koostamine ja esitamine finantseerimiseks Ühised ehitamised talgute korras
Puudub terviserada	Rajada Kuremäe puhkeala aktiivseks puhkamiseks (loodusrada, pingid, piknikukoht, seiklusrada, püstkoda)	Külal on pakkuda terviserajaks Kuremäe loodusrada ja pikemas perspektiivis Kõlumäe loodusrada	Loodusradade planeerimine Jõe ääres ujumiskoha lähedal haagissaun

Küla maine ja tuntus			
Probleemi kirjeldus	Eesmärgid	Oodatav mõju ja tulemused	Kavandatavad tegevused
Küla sümboolika kehtestamata	Teha külale lipp üritustel kasutamiseks	Kogukonnal on äratuntav sümbol	Lipukavandi konkurss; Lipu valmistamine
Küla(de) maine edendamine	Patika külakoori tegevuse jätkumine Vallaülest kultuuriürituste korraldamine (sh Kautj alas Kõlumäel) koostöös Rae Kultuurikeskusega	Patika küla ja külakoori teatakse üle Harjumaa/Eesti, Kautjala küla kogub tuntut	Patika külakoori kontserdiplaan jm tegevused Koostööplaani arutelu Rae Kultuurikeskusega potentsiaalseteks üritusteks Kõlumäel

5. Tegevuskava

TARISTU		
Aeg	Tegevus, investeeringuobjekt	Teostaja/ Vastutaja
2021 - tehtud	Kautjala tee põhjapoolne lõik (a) tolmuvaaks	Vastavalt Rae valla eelarvestrateegiale
2021	Kautjala tee lõunapoolse lõigu (b) teemal koostöö vald-ettevõtte-elanikud tee korrastamise lahendamiseks Täpsustada üle valla teehooldusspetsialisti Hannes Karoniga	Margus Vain
2021 - tehtud	Valla teavitamine prioriteetsete kergliiklusteede vajadusest (Aedlinna suunal)	Eva Jaanson
2021	Erateed Aedlinnas - uurida vallalt teede omanike kohta ja taotleda teede korrastamist ning valla poolt üle võtmist. Leida kohalikud kontaktid. Võtta eesmärgiks min 1 tee aastas.	Margus Vain, Eva Jaanson
2021	“Patika sõidujagamine” keskkonna/platvormi loomine/käivitamine. Koroona tõttu ei ole olnud mõistlik.	Anna Õuekallas
2021 2022	Internetiühenduse vajaduste kaardistamine, suhtlus teenusepakkujatega. Elanikkonna teavitamine lahendusvariantidest.	Margus Õunpuu Eva kaardistab vajadused meili üleskutsega. Lembit tuvastab võimalused.
2021 2022	ÜVK-teemal pöördumine Elvesosse liitumisinfor väljaselgitamiseks. Kuna Elvesol puuduvad arengukavas tähtjad ja kindel nägemus, siis neile meelde tuletada.	Eva Jaanson
2021	Mäe tee sadevee drenaaži probleemi lahendamine valla abil. Esitatud Rae vallavalitsuse eelarvestrateegia taotlusesse.	Triin Sepp
2021	Liiklusohlike kohtade kaardistamine ja parendusplaanid. On olnud paranemisi, tuleb veel.	Margus Õunpuu
2022	Tänavavalgustus Patika-6 sissesõiduteele	Merli Murekas
2022	Bussipaviljonid/valgustus kaardistamine ja kooskõlastused Maanteeametiga/vallaga	Lembit Tannebaum
2022	Koolibussi peatuste kaardistamine, valla teavitamine vajadustest	Merli Murekas
2022 Korrastatud juulis 2022	Truubiala korrastamiseks Kuremäe tee alguses esitada palve vallale (koos Veskitaguse sillaga)	Eva Jaanson

2022	Ühistranspordi vajaduste kaardistamine (sh Suuresta golfi poole), vedaja teavitamine	Vastutaja leidmiseni lahtine
2023	Salvkaevude kaardistamine, omanikega koostöö	Vastutaja leidmiseni lahtine
2023	Liiklusturvalisuse koolituste korraldamine (sh projektirahastuse toel)	Vastutaja leidmiseni lahtine
Igal aastal	Probleemsete teelõikude ülevaate omamine ja valla teavitamine vajadustest	Margus Vain, Eva Jaanson
Igal aastal	Maanteeameti järjepidev teavitamine müratasemest. Vajaduse korral mürataseme mõõdistamise tellimine andmete uuendamiseks.	Triin Sepp
2025	Kõlumäele pääsutee rajamine koostöös Aaviku küla ja vallaga	Eva Jaanson, Jaan Elgula
2025	Tänavavalgustuse vajaduste kaardistamine	Jaan Elgula, Ain Jürgens

KESKKOND JA HEAKORD

Aeg	Tegevus, investeeringuobjekt	Teostaja/ Vastutaja
Mai algus 2020-2025	Heakorratalgud - erinevad kohad	Margus Vain, Eva Jaanson
Igal suvel	Avalikus kasutuses haljasalade hooldamine/niitmine	Vabatahtlikud
Jooksvalt	Planeeringute jälgimine, vajadusel osalemine planeerimistes	Külaseltsi juhatus
Veebr 2020	Prügiteema teavitus elanikele	Eva Jaanson
2021	Keskkonnamõtjude nägemuse kujundamine	Vastutaja leidmiseni lahtine
2021	Lastegrupi kaasamine talgupäevale Koroona tõttu ei olnud mõistlik.	Triinu Sepp
2021 Teavitatud kevadel 2022	Kraavide puhastus - omanike teavitus. Maaparandusseadus sätestab.	Lembit Tannebaum, Jaan Elgula
2022	Haljasalade plaani koostamine külaseltsi kasutuses olevatele kinnistutele	Eva Jaanson
2022	Jäätmekava koostamine	Eva Jaanson
Jooksvalt	Heakorraeeskirjade teavitus/meeldetuletused	Külaseltsi juhatus

ETTEVÕTLUS

Aeg	Tegevus, investeeringuobjekt	Teostaja/ Vastutaja
2022	Koostöövõimalused kohalike suuremate ettevõtjatega	Külaseltsi juhatus

KOGUKOND JA SELTSIELU		
Aeg	Tegevus, investeeringuobjekt	Teostaja/ Vastutaja
2021 - ok	Rae valla 18. küladepäev Patikal, Patika küla 780 a esmamainimisest, Patika külakoori 10. hooaeg	Eva Jaanson, Margus Vain, Jaan Elgula
2021	Kuremäe Naabrivalve piirkonna loomise vajaduse kaardistamine - ei ole huvi.	Margus Õunpuu
Iga aasta suvi (alates 2020)	Kogukonnakohvikute päeva korraldamine, sh hoovimüügid	Sandra Krusel, Annely Lepik, Maire Kaar, Airika Nahkur
Iga aasta september (alates 2020)	Vanavanemate päeva korraldamine	Jaan Elgula, Eva Jaanson
Iga aasta juuni	Patika küla jaanituli	Margus Vain
Jooksvalt	Noorte kaasamine - kohalike noorte kaasamine üritustele ja töödele; koostöö Rae Noortemalevaga	Jaan Elgula, Lembit Tannebaum, Eva Jaanson, Triinu Sepp
Igal aastal	Osalemine Rae valla külade päeval külalise/võistkonnana	Küla eestseisus ja huvitatud elanikud
Igal aastal	Osalemine Rae valla mängudel	Margus Vain ja spordihuvilised
	Patika Paadimatk (sh jõe puhastamine)	Vastutaja leidmiseni lahtine
	Patika Rattamatk	Vastutaja leidmiseni lahtine
2020 2021	Vana koolimaja - koostada täisvisioon ja renoveerimisplaan Alustada renoveerimistöid (rahastuse saamisel) Vallaga sõlmimisel investeeringutoetuse leping koolimaja jaoks. 2022 Saadud investeeringutoetus tagastatud, kuna plaanis naaberkinnistu (Vahtra) soetamine samuti valla omandisse, et siis komplekselt tegutseda.	Eva Jaanson, Lembit Tannebaum
2020 2020 2021	Kuremäe puhkeala edendamine Rannavolle liivaplats - ok I etapp - puiduhakkega rada - ok II etapp - laudtee - jääb niidetav jalgrada + purre 2022	Ain Jürgens Eva Jaanson Eva Jaanson, Lembit Tannebaum
2021	Kuremäe elanike arutelu kinnistute	Eva Jaanson, Margus

	kasutuselevõtmiseks - üldkoosolekul 2021 arutletud	Vain, Margus Õunpuu
2021	Aedlinna elanike arutelu Muinasasula kinnistu kasutuselevõtuks - hetkel pole aktuaalne, kuna puudub elanikel initsiatiiv.	Eva Jaanson, Margus Vain, Ain Jürgens
2021 - ok	Aedlinnas Patika-6 mänguväljaku rajamine	Merli Murekas
2021 - ok	Külale lipp	Eva Jaanson
2022	Küsitlus registreeritud elukohast - üleskutse registreerimiseks enne aasta lõppu juba nüüd teha.	Margus Õunpuu, Eva Jaanson
2023	Kõlumäe kiigeplats (ja küün) - planeerimise alustamine, koostöö Aaviku külaga	Eva Jaanson, Jaan Elgula

6. Arengukava jälgimine, korrigeerimine

Küla arengukava esitletakse peale vastuvõtmist Rae valla kodulehel Patika küla alamlehel ning külaseltsi kodulehel www.kautjalapatika.ee.

Üks eksemplar küla kinnitatud arengukavast asub külavanema käes ja sellega on võimalus tutvuda eelnevalt kokku leppides.

Arengukava jälgimine toimub küla eestseisuse poolt vähemalt 2 korda aastas. Arengukava ülevaatamine, kaasates muudatuste/täienduste tegemiseks külaelanikke, toimub aasta kolmanda kvartali jooksul. Iga-aastaselt küla üldkoosolekul tehakse möödunud aasta tegevuste analüüs, antakse hinnang möödunud aasta tegevusele ja vajadusel kinnitatakse arengukava tegevuste korrektuurid.

LISA 1 Külade asendiplaan Rae vallas ja Patika kaart

LISA 2 Arengukava koostamise algatamise koosoleku ja arengukava kinnitamise koosoleku otsused

Algatamine: Kautjala ja Patika külade uue eestseisuse esimene koosolek 27.09.2019

Kinnitamine: Kautjala ja Patika külade üldkoosolek 25.10.2020

LISA 3 Arengukava küsitluste ankeedid

2009. aasta ankeet

<http://www.eformular.com/militaar/patika.html>

2019. aasta ankeet

https://docs.google.com/forms/d/15Poe_VvrigA4DpMNXj6Xkx3bmLrmvLo_UbJcgsiDWns/edit?vc=0&c=0&w=1

LISA 4 Arengukava küsitluse 2019 vastuste kokkuvõte

Patika ja Kautjala elanike uuringu (28.10.-11.11.2019) kokkuvõte. Elanike ettepanekud arengukavasse.

https://drive.google.com/file/d/185QaWIR-cEqG3MYg7P48uUEPwC_SqRv7/view?usp=sharing